

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi merilain 9 luvun muuttamisesta sekä merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1996 pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnalle on vuoden 1999 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 190/1999 vp laiksi merilain 9 luvun muuttamisesta sekä merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1996 pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä. Nyt koolla oleva eduskunta, jolle liikennevaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 3/2000 vp, on päättänyt

hyväksyä Lontoossa 2 päivänä toukokuuta 1996 merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1996 pöytäkirjan,

hyväksyä Lontoossa 19 päivänä marraskuuta 1976 merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn yleissopimuksen (SopS 82/1986)

irtisanomisen siten, että irtisanominen tulee voimaan yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1996 pöytäkirjan tullessa Suomen osalta kansainvälisesti voimaan, ja

että eduskunta ei anna ennakollista suostumusta siihen, että Lontoossa 2 päivänä toukokuuta 1996 merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen muuttamisesta tehtyä vuoden 1996 pöytäkirjaa tai joitakin sen määräyksiä voidaan soveltaa Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan välillä ennen pöytäkirjan kansainvälistä voimaantuloa, niin että sopimuksen vastaavat määräykset eivät tällöin tulisi sovellettaviksi.

Samalla eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

merilain 9 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetun merilain (674/1994) 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 ja 4 momentti sekä 10 §:n otsikko, 1 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 2 momentti seuraavasti:

9 luku

Yleiset säännökset vastuun rajoittamisesta

5 §

Vastuumäärät

Jos oikeus vastuunrajoitukseen on olemassa, vastuumäärä määräytyy seuraavasti:

1) aluksen matkustajiin kohdistuneesta henkilövahingosta johtuvista saamisista vastuuraja on 175 000 erityistä nosto-oikeutta (*Special Drawing Right, SDR*) kerrottuna sillä matkustajamäärällä, jonka alus on sille annetun todistuksen mukaan oikeutettu kuljettamaan;

2) muista kuin 1 kohdassa tarkoitettuihin henkilövahinkoihin perustuvista saamisista sellaisen aluksen vastuuraja, jonka bruttovetoisuus on enintään 2 000, on 2 miljoonaa

SDR; jos aluksen bruttovetoisuus ylittää 2 000, vastuurajaa korotetaan:

a) 800 SDR jokaiselta vetoisuuden yksiköltä, jos yksiköitä on vähintään 2 001 ja enintään 30 000;

b) 600 SDR jokaiselta vetoisuuden yksiköltä, jos yksiköitä on vähintään 30 001 ja enintään 70 000;

c) 400 SDR jokaiselta vetoisuuden yksiköltä, jos yksiköitä on enemmän kuin 70 000;

3) muista kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuista saamisista sekä sellaisista saamisista, joihin 2 kohdassa mainitut määrät eivät riitä, sellaisen aluksen vastuuraja, jonka vetoisuutta osoittava luku on enintään 2 000, on 1 miljoona SDR; jos aluksen vetoisuutta osoittava luku ylittää 2 000, vastuurajaa korotetaan:

a) 400 SDR jokaiselta vetoisuuden yksiköltä, jos yksiköitä on vähintään 2 001 ja enintään 30 000;

b) 300 SDR jokaiselta vetoisuuden yksiköltä, jos yksiköitä on vähintään 30 001 ja enintään 70 000;

c) 200 SDR jokaiselta vetoisuuden yksiköltä, jos yksiköitä on enemmän kuin 70 000.

7 §

Rajoitusrahaston perustaminen

Rajoitusrahasto katsotaan perustetuksi kaikkien niiden henkilöiden puolesta, jotka voivat vedota vastuunrajoitukseen. Rahasto katsotaan perustetuksi vain sellaisten saamisten maksamista varten, joita vastuunrajoitus koskee.

8 §

Rajoitusrahaston perustamisen vaikutukset

Se, joka on esittänyt vaatimuksen Suomessa tai muutospöytäkirjan sopimuspuolena olevassa muussa valtiossa perustetulle rajoitusrahastolle, ei voi tämän vaatimuksensa perusteella saada takavarikkoa, muuta turvaamistoimenpidettä tai ulosottoa alukseen tai muuhun omaisuuteen, jos omaisuus kuu-

luu jollekulle, jonka lukuun rahasto on perustettu ja jolla on oikeus vastuunrajoitukseen.

Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti, jos rajoitusrahasto on perustettu tämän lain mukaisesti Suomessa tai, niin kauan kuin Suomi on vuoden 1976 yleissopimuksen sopimuspuoli, muussa vuoden 1976 yleissopimuksen, mutta ei muutospöytäkirjan sopimuspuolena olevassa valtiossa. Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, voidaan vastaavasti soveltaa, jos osoitetaan, että rajoitusrahasto, joka on perustettu muussa kuin edellä mainitun yleissopimuksen tai muutospöytäkirjan sopimuspuolena olevassa valtiossa, on rinnastettavissa 7 §:ssä tarkoitettuun rajoitusrahastoon.

10 §

Sota-alukset, valtion alukset ja porausalukset

Sota-aluksen tai muun sellaisen aluksen vastuurajat, joka vaatimuksen perusteena olevan vahingon tapahtumahetkellä on ollut valtion omistuksessa tai käytössä ja jota käytetään yksinomaan valtion muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, eivät saa alittaa sellaisen aluksen vastuurajoja, jonka bruttovetoisuus on 5 000. Jos saaminen tarkoittaa tällaisen aluksen erityisistä ominaisuuksista tai erityiskäytöstä johtuvasta vahingosta suoritettavaa korvausta, oikeutta vastuunrajoitukseen ei kuitenkaan ole. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske pääasiassa jäänmurtamiseen tai pelastukseen käytettävää alusta.

Sellaisen aluksen vastuuraja, joka on rakennettu tai muunnettu merenpohjan luonnonvarojen poraamalla suoritettavaa talteen ottamista varten, on 36 miljoonaa SDR 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuista saamisista ja 60 miljoonaa SDR 5 §:n 3 momentissa tarkoitetuista saamisista, jos vaatimukset koskevat vahinkoa, joka on aiheutunut alusta poraustoimintaan käytettäessä. Öljyvahingosta johtuvasta korvauksesta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Jos tapahtuma, johon vastuu perustuu, on

sattunut ennen tämän lain voimaantuloa, tapahtumaan sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Niin kauan kuin Suomi on merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen sopimuspuoli, siihen, joka vaatii vastuunrajoitus-

ta ja jolla on oikeus vastuunrajoitukseen sekä vakinainen asuinpaikka tai pääasiallinen liikepaikka jossakin vuoden 1976 yleissopimuksen, mutta ei muutospöytäkirjan sopimuspuolena olevassa vieraassa valtiossa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1996 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lontoossa 2 päivänä toukokuuta 1996 merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta tehdyn vuoden 1976 yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1996 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tasavallan presidentin asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 2000
